

ÇÖZÜMLERİ

1. İlk boşlukta arkeoloji bağlamına uygun olan “gün yüzüne çıkarılan (kazılarda çıkarılan)” ifadesidir. İkinci boşluk üretim bilgisinin paylaşımını açıklar; bu, “kültürel aktarım”dır. “Rastlantı/ anlaşmazlık/ kopukluk” benzerliklerin varlığıyla çelişir.

Çözüm: B

2. “Eşyanın suskun yerlerini yoklamak” ifadesi, eşyaların açıkça görünmeyen, kullanıcıya/öyküsüne ilişkin örtük anlamlarını kurcalamak demektir. Metin boyunca anlatıcı eşyadan yola çıkarak geçmişe ve sahiplerine dair gizli anlamları aramaktadır; bu, C seçeneğiyle örtüşür.

Cevap: C

3. Kronoloji “depo geçmişi (I) → acil önlem (II) → kurumlaşma ihtiyacı (V) → dijitalleşme adımı (IV) → günümüzde açılış (III)” şeklinde ilerler. Buna göre sıralama I–II–V–IV–III; baştan ikinci II’dir.

Cevap: B

4. II, IV ve V. cümleler tez, deney ve sonuç içerdiği için arka arkaya gelmelidir. Bu nedenle II ve III. cümle yer değiştirmelidir.

Cevap: C

5. Parçanın ana odağı deniz çayırıların işlevleri ve korunma gereğidir. II. cümle yalnızca bazı türlerinin adlandırmasına yönelik ansiklopedik bir bilgi vererek akışı koparır.

Cevap: B

6. Parçada “küçük ama düzenli adımlar”, “istikrar”, “bileşik etki” vurgulanıyor. Başarıyı açıklayan temel neden bu düzenli tekrarın zamanla büyüyen etkisidir.

Cevap: E

7. Parçada Leyla’nın “çizgileri kaydirdığı”, “gözleri iri gösterdiği”, “ışığı olağandan yoğun kullandığı” ve modeli “kendi süzgecinden geçirerek yeniden kurarak” kullandığı vurgulanıyor. Bu, gerçekliği birebir kopyalamak yerine müdahale ederek soyutlama yaptığını gösterir. A seçeneği bunun tam karşılığıdır.

Cevap: A

8. Paragrafta öğretmen, öğrencilerinin yalnızca anlam yönünden yorum yapmasını eleştiriyor. Ahenk unsurlarına dikkat edilmediğinde şiirin eksik kalacağını söylüyor. Dolayısıyla A, B, C ve E doğru çıkarımlardır. Ancak öğretmen nazım şekli ile ilgili bir bilgi vermediği için D seçeneği söylenemez.

Cevap: D

9. Metinde genetik müdahale ile ürün veriminin artacağı, ilaç kullanımının azalacağı, bitkilere bağıışıklık kazandırılabilindiği ve insan sağlığı üzerindeki etkilerinin tartışıldığı açıkça ifade edilmiştir. Ancak GDO’lu ürünlerin insan sağlığına kesin olarak zararlı olduğu yönünde bir bilgi verilmemiştir.

Cevap: C

10. Metinde, “çok satan” ibaresinin edebi değerin önüne geçtiği vurgulanıyor. Yani eserler edebi niteliklerinden bağımsız olarak popüler olmaktadır.

Cevap: B

11. Yazar, okurların “çok satan” ölçütüyle eserleri değerlendirmesini eleştiriyor.

Cevap: E

12 - 15. sorularının çözümleri

Şimdi sorumuzun verilerini inceleyelim.

Kişiler → Ada, Bahar, Canan ve Dilek

Alınan ürünler → Cips, çikolata, kakaolu süt ve meyveli yoğurt

Bu verilerden bu sorunun çözümünün bir tablo çözümü olduğu görülür. Kişi sayısı 3'ten fazla olduğu için tablomuzu ürünlere göre oluşturacağız.

- Her bir kişi, satın aldığı ürün türünden sadece bir adet almıştır.
- Toplamda 8 ürün satın alınmıştır.
- En çok satılan ürün çikolata ve Dilek bu üründen almamıştır.
- En fazla ürün alan Bahar'dır. Aldıklarından biri meyveli yoğurttur.
- Canan, Dilek'ten daha fazla ürün almıştır.
- Bahar ve Dilek, aynı türde ürün satın almamıştır.
- Ada iki ürün almıştır ve bunlardan biri kakaolu süttür.
- Ada ve Canan'ın satın aldığı ürün türlerinden sadece biri aynıdır.

Şimdi tablomuzu yukarıdaki veriler ile oluşturalım.

Not: Ada'nın iki ürün, Canan'ın Dilek'ten daha fazla ürün ve Bahar'ın en çok ürün aldığı bilgilerinden yola çıkıldığında Ada'nın 2, Bahar'ın 3, Canan'ın 2 ve Dilek'in 1 ürün aldığına ulaşılır. En çok satılan ürün ise çikolatadır.

	Cips	Çikolata	Kakaolu Süt	Meyveli Yoğurt
1. ihtimal	• Dilek • Canan	• Bahar (*) • Canan • Ada	• Ada (*) • Bahar	• Bahar (*)
2. ihtimal	• Bahar	• Bahar (*) • Ada • Canan	• Dilek • Ada(*)	• Bahar(*) • Canan

12. Tablomuzaya göre Bahar

- Cips almış olabilir. (Doğru)
 - Çikolata almış olabilir. (Doğru)
 - Kakaolu süt almış olabilir. (Doğru)
- I, II ve III numaralı ürünlerden almış olabilir.

Cevap: E

13. A) Ada çikolata almıştır. (Doğru)

- B) Dilek cips almıştır. (Doğru)
C) Dilek kakaolu süt almıştır. (Doğru)
D) Canan kakaolu süt almıştır. (Yanlış)
E) Canan çikolata almıştır. (Doğru)

Cevap: D

14. A) Olabilir.

- B) Olabilir.
C) Olabilir.
D) Kesin doğrudur.
E) Olabilir.

Cevap: D

15. Canan ile Dilek'in cips satın aldığını bildiğimizde tablomuzdaki 1. ihtimal kesin olur.

Cevap: A

16. $\frac{8 + \frac{2}{3}}{5 + \frac{1}{2}} : \frac{4}{11}$

$$= \frac{\frac{24+2}{3}}{\frac{10+1}{2}} : \frac{4}{11}$$

$$= \frac{\frac{26}{3}}{\frac{11}{2}} \cdot \frac{11}{4} = \frac{13}{3}$$

Cevap: B

17. $\frac{5(\sqrt{12} - \sqrt{3})(\sqrt{27} + \sqrt{3})}{\sqrt{8} + \sqrt{18}}$

$$= \frac{5(\sqrt{4 \cdot 3} - \sqrt{3}) \cdot (\sqrt{9 \cdot 3} + \sqrt{3})}{\sqrt{4 \cdot 2} + \sqrt{9 \cdot 2}}$$

$$= \frac{5 \cdot (2\sqrt{3} - \sqrt{3}) \cdot (3\sqrt{3} + \sqrt{3})}{2\sqrt{2} + 3\sqrt{2}}$$

$$= \frac{5 \cdot \sqrt{3} \cdot 4\sqrt{3}}{5\sqrt{2}} = \frac{12}{\sqrt{2}} = \frac{12\sqrt{2}}{2} = 6\sqrt{2}$$

Cevap: D

18. • $\underbrace{4x}_{\downarrow} + \underbrace{y}_{\downarrow} \rightarrow \text{Tek sayı}$

Daima Tek
Çift olmalı

• $\underbrace{3y}_{\downarrow} + \underbrace{z}_{\downarrow} \rightarrow \text{Tek sayı}$

Tek Çift
ise olmalı

$x \rightarrow \text{belirsiz}, y \rightarrow \text{Tek}, z \rightarrow \text{çift}$

I. $x + y + z \rightarrow (\text{belirsiz}) + \text{Tek} + \text{Çift} \rightarrow \text{Sonuç kesin değil. } x\text{'in durumuna göre değişir.}$

II. $2x - y \rightarrow (\text{Çift}) - (\text{Tek}) = \text{Tek}$

III. $\underbrace{x \cdot z}_{\rightarrow} + \underbrace{z \cdot y}_{\rightarrow} \rightarrow (\text{çift}) + \text{Çift} = \text{Çift}$

Yalnız III çift sayıdır.

Cevap: C

19. Kritik noktaları belirleyelim.

• $2x - 5 = 0 \Rightarrow 2x = 5$

$$x = \frac{5}{2} = 2,5$$

• $x + 3 = 0 \Rightarrow x = -3$

$(-\infty, -3], [-3, 2,5), [2,5, \infty)$

* $x < -3$

$$|2x - 5| = -(2x - 5) = -2x + 5$$

$$|x + 3| = -(x + 3) = -x - 3$$

$$-2x + 5 - x - 3 = 12 \Rightarrow -3x = 10$$

$$x = -\frac{10}{3}$$

$$-\frac{10}{3} < -3 \text{ olduğundan uygundur.}$$

* $-3 \leq x < 2,5$

$$|2x - 5| = -(2x - 5) = -2x + 5$$

$$|x + 3| = x + 3$$

$$-2x + 5 + x + 3 = 12 \Rightarrow -x = 4$$

$$x = -4$$

$-3 \leq x < 2,5$ aralığında değil, olmaz.

* $x \geq 2,5$

$$|2x - 5| = 2x - 5, \quad |x + 3| = x + 3$$

$$2x - 5 + x + 3 = 3x = 14 \Rightarrow x = \frac{14}{3} \text{ olur.}$$

Sağlayan x değerleri $x = -\frac{10}{3}$ ve $x = \frac{14}{3}$ tür.

Bunların toplamı $-\frac{10}{3} + \frac{14}{3} = \frac{4}{3}$ bulunur.

Cevap: D

20. $10 - 6x = 4$

$$-6x = -6 \Rightarrow x = 1$$

$$x = 1 \text{ için } \underbrace{f(4) + f(4)}_{10} = k + 12$$

$$= k + 12 \Rightarrow k = -2$$

Cevap: C

21. 14 yaşında 4 genç var $\rightarrow 4 \cdot 14 = 56$ sandviç
 Toplam genç sayısı 20 ise
 Geriye kalan genç sayısı: $20 - 4 = 16$ genç olur.
 Geriye kalan toplam sandviç $300 - 56 = 244$ sandviçtir.
 Bu 16 genç 15 ve 16 yaşındadır.
 x kişi 15 yaşında, y kişi de 16 yaşında olsun.

$$\begin{array}{r} 15x + 16y = 244 \\ -15/ \quad x + y = 16 \\ \hline 15x + 16y = 244 \\ -15x - 16y = -240 \\ \hline \end{array}$$

y = 4 genç 16 yaşındadır.

Cevap: B

22. Başlangıçta boş alan 1080 MB
 Temizledikten sonra $1080 + 180 = 1260$ MB
 Toplam dosya boyutu x olsun.
 * Dosyaların $\frac{1}{3}$ 'ü yüklenince kalan boş alan

$$1260 - \frac{1}{3}x = 0,75 \cdot 1260 = 945$$

$$\frac{1}{3}x = 1260 - 945 = 315$$

$$x = 945 \text{ MB}$$

1260 MB %25 $\rightarrow$ 315 MB doğrudur.

Cevap: D

23. Hareket saati $\rightarrow$ 08.30
 Varış saati $\rightarrow$ 12.10
 Arada verdiği mola süresi $\rightarrow$ 20 dk
 Toplam süre = 08.30 $\rightarrow$ 12.10 = 3 saat 40 dk = 220 dk
 Sürüş süresi = $220 - 20 = 200$ dakika = $\frac{200}{60}$ saat
 O halde İstanbul-Sakarya arası

$$90 \times \frac{200}{60} = 300 \text{ km'dir.}$$

Cevap: E

24. Sayımız ABC olsun.

$$A = 1 \quad B = A + C + 1 = 1 + C + 1 = 2 + C$$

$$100A + 10B + C = A^3 + B^3 + C^3$$

$$100 \cdot 1 + 10 \cdot (2 + C) + C = 1^3 + (2 + C)^3 + C^3$$

$$100 + 20 + 10C + C = 1 + 8 + 12C + 6C^2 + C^3 + C^3$$

$$120 + 11C = 9 + 12C + 6C^2 + 2C^3$$

$$111 = 2C^3 + 6C^2 + C$$

$$C = 3 \text{ için} \quad = 2 \cdot 27 + 6 \cdot 9 + 3$$

$$111 = 54 + 54 + 3 \text{ (doğru)}$$

$$O \text{ halde } A = 1, \quad B = 2 + 3 = 5, \quad C = 3$$

Sayımız ABC = 153 olur.

Cevap: B

25. C = 0 $\Rightarrow$ denklem $100A + 10B = A^3 + B^3$

$$A = 3 \text{ ve } B = 7 \text{ için} \quad 300 + 70 = 3^3 + 7^3$$

$$370 = 27 + 343 \text{ sağlar.}$$

O halde A + B = 3 + 7 = 10 bulunur.

Cevap: C

26. Binada 25 büro bulunmaktadır.

Saat 08.00'de boş büro sayısı, 2 kişinin bulunduğu (2 avukat veya 1 avukat + 1 stajyer) büro sayısı 13'tür.

Bu durumda 1 avukatın bulunduğu büro sayısı, toplam 25 büro olduğuna göre

$$25 - 4 - 13 = 8 \text{ bürodur.}$$

Bu 8 büroda 8 avukat bulunur.

$$26 - 8 = 18 \text{ avukat 2 kişilik bürolardadır.}$$

$$13 \times 2 = 26 \text{ kişinin 18'i avukat ise 8'i stajyer olur.}$$

Cevap: E

27. Tablomuz saat 10.00'da 1 kişilik büronun kalmadığını gösteriyor. 7 stajyer bürolardaymış.

$$08.00'de \rightarrow 4 \text{ büro boş}$$

$$09.00'da \rightarrow 6 \text{ büro boşaldı.}$$

$$\text{Toplamda } 4 + 6 = 10 \text{ büro boş}$$

$25 - 10 = 15$ büroda avukat ve stajyer var. Bu da 2 kişilik bürolardır.

$$15 \cdot 2 = 30 \text{ kişi var ve bunların 7'si stajyerdir.}$$

$$30 - 7 = 23 \text{ avukat.}$$

Cevap: C

28. Büyük boy fiyatı = x , Orta boy fiyatı = y olsun.

- * Telefon siparişinde büyük pizza fiyatı orta pizza fiyatına göre %20 daha fazladır.

$$x = 1,20y$$

Telefon siparişi 4 orta ve 3 büyük pizza

$$4y + 3x = 684$$

$$4y + 3 \cdot (1,20y) = 684 \Rightarrow 7,6y = 684$$

$$y = 90$$

O halde büyük boy pizza fiyatı

$$x = 1,2 \cdot 90 = 108 \text{ TL'dir.}$$

Cevap: B

29. İnternette, her tür pizza fiyatı üzerinden %10 indirim vardır.

$$\text{Büyük boy} = 120x \xrightarrow{\%10 \text{ ind.}} 108x$$

$$\text{Orta boy} = 100x \xrightarrow{\%10 \text{ ind.}} 90x$$

İlk sipariş = İkinci sipariş

$$108x \cdot 50 = 90x \cdot A$$

$$A = \frac{108 \cdot 50}{90} = 60 \text{ adet}$$

Cevap: E

30. Ayça = $3y + 1 \cdot x = 3y + 1,2y = 4,2y$

$$\text{Bora} = y + 3x = 0,9(y + 3x)$$

$$= 0,9(y + 3 \cdot 1,2y)$$

$$= 0,9(y + 3,6y)$$

$$= 0,9 \cdot 4,6y$$

$$= 4,14y$$

$$\text{Fark: Ayça} - \text{Bora} = 4,2y - 4,14y = 0,06y = 6$$

$$\Rightarrow y = 100$$

İstenen 1 orta boy + 1 büyük boy

$$0,9(y + 1,2y) = 1,98y$$

$$= 1,98 \cdot 100$$

$$= 198 \text{ TL eder.}$$

Cevap: A

31. Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan tarafından yazıya geçirilen Dede Korkut Hikayeleridir.

Cevap: C

32. Öncülde bahsedilen kurum Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye kurumudur.

Cevap: A

33. 1908 yılında Rus Çarı II. Nikola ile İngiltere Kralı VII. Edward arasında yapılan Reval Görüşmeleri, Balkanlarda Rus politikasının İngiltere tarafından desteklenmesi açısından önemlidir. Osmanlı Devleti'ne karşı paylaşım ve parçalama endişelerini artırmıştır.

Cevap: E

34. Amasya Genelgesi'nde "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." maddesiyle yönetimin değişeceğinin belirtilmesi saltanat yanlısı olan Rauf Orbay ve Refet Bele'yi rahatsız etmiştir.

Cevap: B

35. TDK'nin açılması → Milliyetçilik

Aşar vergisinin kaldırılması → Halkçılık

Halifeliğin kaldırılması → Laiklik

Cevap: D

36. Zeki Velidi Togan; 1890 Türkistan doğumludur. Basmacı Harekatı'nın içinde yer aldı. İstanbul Üniversitesi Umumi Türk Tarihi Kürsüsü'nü kurdu. Ordinaryüs unvanı aldı.

Cevap: C

37. Dalga aşındırma şekilleri olarak falez ve aşınım platformu görülmektedir. Dalga biriktirme şekilleri ise kumsallar, kıyı oku, lagün, tombolo şeklindedir.

Cevap: B

38. Depremlere neden olan iç kuvvetlerdir. Levha hareketlerine bağlı olarak Anadolu'nun bazı kesimlerinde kırılma sonucu horst adı verilen dağlar oluşur. Bu dağlar, kırılmaya (faylanma) bağlı olarak çöken grabenlerin çevresinde yüksekte kalan kütlelerdir. D seçeneğinde ise kırılma olarak değil, Orta Toroslar diye adlandırılan kıvrım dağlarıdır. Antalya ovasında deprem riski diğer bölgelere göre daha az gerçekleşir.

Cevap: D

39. Hımiş meskenler: Ahşap ve taş karışımı olan eski Osmanlı mimarisi evlerdir. En güzel örneği Safranbolu Evleri'dir.

Ahşap meskenler: Ahşap meskenler, orman kenarı yerleşim birimlerinde yaygındır. Karadeniz Bölgesi'nde ahşabın meskenlerde kullanım oranı daha fazladır. Hatta bazı meskenler, tamamen ahşap malzemeden yapılmıştır. Karadeniz Bölgesi bol yağışlı olduğu için zemin genellikle ıslaktır. Onun için bazı meskenler, bu ıslaklıktan etkilenmemek adına yüksek ahşap ayaklar üzerine oturtulmuştur. Bunlara serender adı verilir. Serenderler, genellikle kiler ve depo olarak kullanılmaktadır.

Kerpiç meskenler: Bu tür meskenler İç Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da daha çok görülür. Kerpiç, killi toprakların, samanla karıştırılarak çamur haline getirildikten ve kalıplara döküldükten sonra, güneşte kurutulmasıyla elde edilir. Kerpiç evler genellikle Güneydoğu Anadolu'da Harran'da ve aşırı sıcaklardan korunmak amacıyla bu evlerin çatı kısımları koni şeklinde yapılmıştır. Bu tip çatılara tonoz çatı, evlere de tonoz evler denir.

Cevap: A

40. Ülkemizde örtü altı tarım, kış sıcaklıklarının yüksek olduğu şehirlerde gelişmiştir. Burada aklımıza kıyı kesimleri gelebilir. Buna aykırı olarak Eskişehir kış sıcaklık değerlerinin diğer illere göre daha düşük olduğu ildir.

Cevap: E

41. Bir numaralı saha aynı zamanda bir maden şehri olan Batman'ı temsil etmektedir. Mevcut petrol üretim sahaları arasında en önemli yer Raman tesisleridir. İki numaralı saha genel olarak bor madeninin yoğunlaştığı alandır. Üç numaralı saha taş kömürü yataklarının bulunduğu sahalaradır.

Cevap: A

42. Perge, Aspendos, Patara, Phaselis, Myra, Antiphellos, Side, Termessos, Selge ve Olympos gibi antik kentler Antalya'da bulunmaktadır.

Cevap: C

43. Kasıtlı kültürlenme; planlı-programlı, amaçlı eğitim etkinlikleriyle (kurs, seminer, zorunlu eğitim, açık öğretim vb.) davranış kazandırmadır.

- A, B, C, E: Hepsi planlı bir eğitim süreci içerir. → Kasıtlı kültürlenmedir.
- D: Aile/çevrede kendiliğinden gözlem—özdeşim yoluyla alışkanlık kazanma vardır; planlı bir eğitim yok. → Kasıtlı kültürlenme değildir.

Cevap: D

44. Öğrenme kendiliğinden, günlük yaşam içinde, plan-program olmadan gerçekleştiği için informal eğitimidir.

Cevap: B

45. Dikkat, uyarılmışlık düzeyi, beyin-temelli öğrenme, fizyolojik düzenleme (nefes, ışık, hareket) gibi unsurlar sinir sistemi işleyişi ile ilgilidir.

Cevap: D

46. YGA, öğrencinin tek başına yapabildiklerini değil, yardımla yapabildiklerini (ve bu sürecin sosyal etkileşimle desteklenmesini) kapsar.

Bağımsız yapılanlar "mevcut gelişim düzeyi"dir; YGA bunun üstündeki destekli alanı anlatır.

Cevap: D

47. Birey, asıl KU'ya benzeyen uyarılara da aynı KT'yi veriyorsa bu uyarıcı genellemesidir. (Ayrıt etme olsaydı benzer zilde tepki vermezdi.)

Cevap: B

48. Soru kökünde geçen ana ipuçları:

- Din-ahlak merkezli eğitim,
- halkı irşat (öğüt/hikmet) yoluyla eğitime,
- dünya-ahiret dengesi ve manevi olgunlaşma.

Bu özellikler Ahmet Yesevî'yi işaret eder. Yesevî, hikmetleriyle halkı eğitmeyi amaçlamış, ahlakî ve dinî değerleri eğitimde temel almıştır.

Cevap: E

49. • I: Sosyal etkileşim, iletişim, saygı → Psikososyal ✓
 • II: Duyguları tanıma/ ifade, güvenli ortam → Psikososyal ✓
 • III: Ezber-test tekrar ağırlıklı; daha çok bilişsel/ akademik hedef → Psikososyali doğrudan öncelemez ✗

Cevap: C

50. • Mert Öğretmen: Temel bilgi-beceri, disiplin, öğretmen merkezlik, sık ölçme → Esasicilik
 • Elif Öğretmen: Klasikler, evrensel/değişmeyen doğrular, akıl yürütme → Daimicilik

Cevap: B

51. Verilen maddeler birlikte değerlendirildiğinde öğretmenin özellikle girişimcilik becerisini gözlemek istediği anlaşılır.

- Bir ürüne ihtiyaç duyulabileceğini sezmek → fırsat/ ihtiyaç analizi
- Sorumluluk almak, kendine güvenmek, risk almak, özerk olmak → girişimci kişilik özellikleri
- Plan yapıp uygulamak → girişimi hayata geçirme (eyleme dönüştürme)

Cevap: D

52. Ali'nin sözü duruma olumsuz/eleştirel bakış içeriyor: "ortak değerler kayboluyor" diyerek risk ve sorunları vurguluyor. Bu Siyah Şapkadır.

Leyla ise çözüm ve umut odaklı konuşuyor: "eğitimde değerlere önem vererek ve aileleri bilinçlendirirsek kötü gıdaşatı durdurabiliriz." diyerek olumlu bir sonuç mümkün diyor. Bu Sarı Şapkadır.

Cevap: B

53. Ahmet'in kullandığı sitede;

- Metin okunuyor, ardından hemen sorular geliyor ("Şimdi soruları cevaplayalım.").
- Ahmet cevap verince anında dönüt alıyor (yanlışsa uyarı çıkıyor).
- Yanlış yaptığında ilgili kısmı tekrar okuması isteniyor ("2. paragrafı tekrar okuyunuz.").
- Kişi kendi hızında ilerliyor ve her adımda kontrol var.

Bu özellikler Programlı öğretim (programlı öğrenme) yaklaşımının temel göstergeleridir: küçük adımlar, aktif tepki, anında dönüt/düzeltilme ve bireysel hız.

Cevap: B

54. Metinde Metin Öğretmen için özellikle şu özellikler vurgulanıyor: dürüst, disiplinli, adil ve hoşgörülü; ayrıca herkes tarafından sevilen biri.

Bu ifadeler doğrudan değerler ve ahlaki ilkelere uygun davranma boyutunu öne çıkarır. Bu yüzden en çok vurgulanan liderlik türü: Etik (Etik liderlik)tir.

Cevap: C

55. I: Dikkati istenen yere yönlendirmek için işaretleyiciler/ ipuçları kullanmak (vurgulama, yönlendirme) temel tasarım ilkesine uygundur. ✓
- II: Önemli öğelerin kolay görülmesi için zemin (arka plan) ve ön planın benzer renklerde olması doğru değildir. Görünürlük için zıtlık/kontrast gerekir. ✗
- III: Birbiriyle ilgili öğeleri yakın konumlandırmak (yakınlık/proximity) temel tasarım ilkesidir. ✓

Cevap: B

56. Sorudaki felsefî sorular eğitim programının öğelerine şöyle karşılık gelir:

- I. "Bilginin kaynağı, alanı ve kapsamı ne olmalıdır?" → İçerik
- Ne öğretileceği, hangi bilginin seçileceği = içerik
- II. "Nasıl öğretilmeli ve ne tür yaşantılar tasarlanmalıdır?" → Eğitim durumları
- Öğretim süreci, yöntem-teknik, etkinlik ve yaşamı düzenleme = eğitim durumları
- III. "Bireyler ve toplum için ortak ölçütler var mıdır?" → Hedef
- Toplumun/bireyin hangi değerlere, hangi niteliklere ulaşması istenir = hedef (kazanım/ amaç)

Bu yüzden sıralama: İçerik - Eğitim durumları - Hedef olur.

Cevap: D

57. Öğretmen tüm öğrencilerin puanına aynı miktarda (4 puan) eklemiştir. Bu işlem:

- Sıralamayı değiştirmez (Herkes +4 aldığı için göreceli durum aynı kalır).
- Puanlar arası farkları değiştirmez (Dağılımın şekli, varyans/standart sapma aynı kalır).

Bu yüzden:

- Güvenirlik (tutarlılık) değişmez. (Testin ölçme hatası/puanların birbirine göre konumu değişmedi.)
- Geçerlik de değişmez. (Ölçülen özellik, madde yapısı, ölçmenin anlamı değişmedi; sadece tüm puanlar yukarı kaydırıldı.)

Cevap: D

58. Soruda öğretmen sınavı hazırlarken/puanlarken şunlara dikkat ediyor:

- Maddelerin dersin konularını iyi temsil etmesi → Bu, ölçme aracının kapsama (içerik) geçerliğini sağlar. (I)
- Kağıtların kime ait olduğunun bilinmeden puanlanması + başka bir öğretmene de puanlattırıp puanlar arası korelasyona bakması → Puanlamada yanlılığı azaltır, puanlayıcılar arası tutarlılığı kontrol eder; yani güvenilirlikle ilgilidir. (II)
- İç tutarlık katsayısının belirli düzeyin üzerinde olması → Doğrudan güvenilirlik kanıtıdır (KR-20/ alpha vb.). (III)

Yordamaya dayalı geçerlik (II) ise genellikle bir ölçme aracının gelecekteki bir ölçütü (başarı, performans vb.) yordaması ile ilgilidir; soruda buna yönelik bir bilgi yok.

Cevap: C

59. A seçeneği "kendiliğinden geri gelme (spontaneous recovery)"yi anlatır; ancak geri gelen koşullu tepki (KT) ilk koşullu tepkiyle her zaman aynı güçte olmaz. Genellikle daha zayıf ortaya çıkar. Bu yüzden ifade yanlıştır (ilke/olgu doğru ama seçenekteki bilgi hatalıdır).

Cevap: A

60. Cümle "Çaresizseniz acele edin." iken kelime gruplaması "Çare sizseniz acele edin." şeklinde değiştirildiğinde anlamın da değişmesi, algıda öğelerin birbirine yakınlığına göre gruplanması ilkesini gösterir. Gestalt'a göre yakın olan öğeler birlikte algılanır; burada da harflerin/kelimelerin farklı biçimde gruplanması farklı bütün (anlam) oluşturuyor.

Cevap: E

61. • Yazı yazarken bileklerinin çok ağrması ve sık sık ağlaması: İnce kasların (el-bilek), kemik ve sinir sisteminin olgunlaşmasının (biyolojik/fizyolojik hazırlığın) yeterli olmadığını düşündürür.
- 4 ay geçmesine rağmen anneden ayrılırken zorlanması ve okula gitmek istememesi: Okula hazırbulunuşluk (özellikle duygusal-sosyal hazır olma) düzeyinin düşük olduğuna işaret eder.

Cevap: A

62. Levent kitabı kendine dönük tuttuğu hâlde annesinin resmi görebileceğini sanıyor; anne "göremiyorum" deyince de kitabı çevirmek yerine parmağıyla gösterip "Bak, bunu soruyorum" diyerek yine kendi bakış açısının karşı tarafta da aynı şekilde var olduğunu düşünüyor.

Bu Piaget'e göre benmerkezcilik (egocentrism) örneğidir.

Cevap: A

63. Carol Gilligan'a göre ahlaki gelişimde kadınlar daha çok "bakım/ilişki odaklı (care)", erkekler ise daha çok "adalet/hak odaklı (justice)" bir akıl yürütme eğilimi gösterebilir. Bu farklılık biyolojik zorunluluktan değil, büyük ölçüde toplumsal cinsiyet rolleri ve sosyalleşme süreçlerinden kaynaklanır.

- A) Toplumsal roller nedeniyle farklı ahlaki gelişim özellikleri, Gilligan'la uyumludur.
- D) Biyolojik farklılık vurgusu, Gilligan'ın temel iddiası değildir.
- C, E) Gilligan'ın yaklaşımını yansıtmamaktadır.
- B) Gilligan'ın özgün ayrımı "geleneksel-ahlaki kurallar" değil, adalet-bakım yönelimidir.

Cevap: A

64. Eğitsel rehberlik, öğrencinin öğrenme sürecine (ders çalışma alışkanlıkları, öğrenme stratejileri, ders/alan seçimi, eğitim planı vb.) destek verir ve okulda ekip çalışmasını gerektirir. Bu yüzden yönetici-öğretmen-rehberlik uzmanı-veli iş birliği önemlidir.

Cevap: E

65. Metinde gelişim özellikleri, bireysel farklılıklar, hazırbulunuşluk, motivasyon, öğrenme gibi kavramlar var. Bunlar program geliştirme psikolojik temeli kapsamında değerlendirilir.

Cevap: A

66. Program ve ders kitabı gibi öğretimin içeriği ile ilgili teknik/kurul düzeyindeki temel yapı Talim ve Terbiye Kuruludur.

Cevap: B

67. E seçeneği, öğrenme yaşantılarını "tek tip" ve "farklı ihtiyaçları yok sayan" bir anlayışa indirger. Oysa Ortak Metin'de öğrenme süreçleri; öğrenci farklılıklarını gözetken, aktif katılımı destekleyen, anlamlı bağlamlarda ve beceri-temelli yapılandırılan yaşantılar olarak ele alınır. Bu nedenle E, modelin yaklaşımıyla doğrudan çelişir.

Cevap: E

68. Ortak metinde ölçme ve değerlendirme uygulamalarının öğrencilerin gelişim özellikleri, hazırbulunuşluk düzeyleri ve bireysel farklılıkları gözeticiler tarafından planlanması; uygun araç ve yöntemlerin buna göre seçilmesi vurgulanır.

Cevap: B

69. Merak eden, sorumluluk alan, iş birliğine açık, üretken, değerlere duyarlı olmak öğrenen profili özellikleri arasında bulunur. Seçeneklerde bunların dışında kalan tek ifade "rekabeti her şeyin üstünde tutma"dır.

Cevap: D

70. Bilimsel etik; dürüstlük, şeffaflık, gönüllülük, gizlilik ve intihalden kaçınma gibi ilkeleri içerir. A, B, D, E seçenekleri etik ilkelere uygundur. C seçeneğinde, araştırmacı uygun olmayan verileri dışlayarak sonuçları çarpıtmakta ve gerçeği olduğundan farklı göstermektedir. Bu durum veri seçmeciliği / çarpıtma (manipülasyon) olup etik dışıdır.

Cevap: C

71. Öğrencilerden istenen; sosyal medya paylaşımının doğruluğunu sorgulama, kaynağını araştırma, güvenilirlik ve manipülasyon analizidir. Bu doğrudan medya okuryazarlığı becerisidir.

Cevap: B

72. A, B, C, D seçenekleri dijital araç kullanımı, bilgi doğrulama, telif farkındalığı ve dijital ölçme-değerlendirme ile ilgilidir. E seçeneği ise sınıf yönetimine dönük fiziksel düzenleme olup dijital okuryazarlık kanıtı değildir.

Cevap: E

73. • TBMM Başkanının milletvekili olması zorunludur.
• TBMM Başkanı, TBMM'de oy kullanamaz.
• TBMM Başkanı üyesi bulunduğu siyasi partinin faaliyetlerine katılamaz.
• Siyasi parti grupları meclis başkanlığına aday gösteremezler.
• 2017 değişikliği ile birlikte TBMM Başkanının Cumhurbaşkanına yokluğunda vekalet etme yetkisi kaldırılmıştır.

Cevap: E

74. TBMM'de Yapılan Oylamalarda Nitelikli Çoğunluk Aran Durumlar;
- Anayasanın değiştirilmesi: Üye tam sayısının 3/5'i ya da 2/3'ü
 - Genel ve Özel Af İlanı: Üye tam sayısının 3/5'i
 - Bakan ve Cumhurbaşkanı yardımcılar hakkında soruşturma açılması kararı: Üye tam sayısının salt çoğunluğu
 - Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı yardımcılar, Bakanlar Yüce Divana Sevki: Üye tam sayısının 2/3'ü.
 - Meclis Başkanının seçimi: İlk iki turda üye tam sayısının 2/3'ü, üçüncü turda üye tam sayısının salt çoğunluğu.
 - Anayasa Mahkemesine üye seçimi: İlk turda üye tam sayısının 2/3'ü, ikinci turda TBMM üye sayısının salt çoğunluğu
 - Devamsızlık nedeniyle milletvekilliğinin düşürülmesi: Üye tam sayısının salt çoğunluğu
 - Kamu Başdenetçisinin seçimi: İlk iki turda TBMM üye tam sayısının 2/3'ü, üçüncü turda TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğu
 - TBMM seçimlerinin yenilenmesi kararı: Üye tam sayısının 3/5'i

Önemlidir: Meclis üye sayısının salt çoğunluğu 301, beşte üç çoğunluğu 360 milletvekiline, üçte iki çoğunluğu 400 milletvekiline denk gelmektedir.

Cevap: B

75. Kanun'un disiplin cezaları kısmında "Ödeme kesintisi" (14. maddede düzenlenen ödemeden 1/10 oranında kesinti) cezasını gerektiren fiiller arasında "Akademiye ait alanlarda alkollü içki içmek veya Akademiye sarhoş gelmek" açıkça sayılmıştır.

Cevap: C

76. Kanun'a göre fiilin öğrenildiği tarihten itibaren
- Kınama ve ödeme kesintisi için 6 ay,
 - Akademiden çıkarma için 1 yıl içinde ceza verilmezse ceza verme yetkisi zaman aşımına uğrar.

Ayrıca Kanun'da, fiilin işlendiği tarihten itibaren her hâlükârda nihayet 2 yıl içinde ceza verilmezse zaman aşımı olacağı da yazılıdır.

Cevap: B

TASARI & DEV KADRO

77. 1739 sayılı Kanun'un temel yaklaşımı; eğitime erişimde ve eğitimden yararlanmada eşitliği güçlendirmek, dezavantajlı grupların (kırsalda yaşayan, ekonomik olarak güçsüz, özel gereksinimli vb.) desteklenmesini öne çıkarır.

- 1, 2, 3, 5: Dezavantajı azaltmaya dönük tedbirlerdir (erişim, destek, kapsayıcılık, aile rehberliği). Bu tür uygulamalar fırsat eşitliği ile uyumludur.
- 4: "Yalnızca yüksek başarılı öğrencilere burs" verilmesi tek başına tamamen yasak gibi yorumlanmasa da, proje "fırsat eşitliği" hedefiyle yürütülürken bursun ihtiyaç/erişim temelli değil, tamamen seçici başarı ölçütüne bağlanması; düşük başarı gösteren ancak dezavantajlı koşullarda olan öğrencilerin destekten dışlanmasına yol açabilir. Ayrıca puanın altına düşünce bursun kesilmesi, fırsat eşitliğini güçlendirmekten çok rekabet/eleme mantığını büyütebilir. Bu nedenle en fazla çelişme riski taşıyan uygulama 4'tür.

Cevap: A

78. 1739 sayılı Kanun; eğitimde insan haklarına saygı, öğrencinin kişilik ve gelişimini gözetme, fırsat eşitliği, kapsayıcılık ve eğitimin “toplumsal yarar” niteliğini öne çıkaran bir çerçeve sunar.

- IV ve V: Dezavantajı azaltan ve kapsayıcılığı güçlendiren düzenlemelerdir → Kanunun ruhuyla uyumludur.
- III: Devamsızlıkla mücadele gerekli olabilir; fakat “devamsızlığı yüksek olanlara doğrudan uzaklaştırma” eğitime erişimi daha da zorlaştırabilir. Yine de burada kesin çatışma demek için yönetmelik boyutu gerekir; ancak 1739’un “eğitim hakkı/fırsat eşitliği” yaklaşımıyla risk taşır.
- I: Başarı ve davranış puanlarının isim isim panoda ilanı, öğrencinin kişilik hakları ve pedagojik ilkelere aykırı sonuçlar doğurabilir (etik, mahremiyet, damgalama). Bu, 1739’un insan merkezli yaklaşımıyla yüksek çatışma riski taşır.
- II: Gezilere yalnızca en yüksek %10’un alınması, okul etkinliklerinden yararlanmada eşitliği zayıflatıp dışlayıcılık yaratabilir; özellikle “eğitimin bütünlüğü” ve okulun sosyal-kültürel işlevi açısından çatışma riski yüksektir.

Birlikte düşününce en yüksek çatışma ihtimali: I ve II.

Cevap: A

79. • 222 sayılı Kanun’un ana çerçevesi: İlköğretim (temel eğitim) zorunludur ve çocuğun okula kaydı-devamı için veli/kanuni temsilci sorumludur.
- Okul yönetimi ve idare de devamsızlığı izler, bildirir, uyarır ve çocuğun okula devamını sağlamak için idari süreçleri işletir.
 - A, D, E seçenekleri Kanun’un zorunluluk ve takip mantığına aykırıdır.
 - C seçeneğindeki “taşınmalı eğitimde yaptırım yoktur” genellemesi doğru değildir; mazeret değerlendirmesi yapılabilir ama zorunluluk ortadan kalkmaz.

Cevap: B

80. • 222 sayılı Kanun’un mantığı: Zorunlu öğrenim çağındaki çocukların kaydı ve devamı, sadece “veli isterse” yürüyen bir süreç değildir; kamu düzeni ile ilgilidir.
- Okul/İdaresi, okul çağındaki çocukları tespit etme, kayıt sürecini yürütme, devamsızlık/kayıt dışılık durumlarını bildirme ve veliyi bilgilendirme-uyarma gibi adımları işletir.
 - A, C, D, E seçenekleri süreci “tamamen veli takdirine” indirger ya da “okul hiçbir şey yapamaz” gibi yanlış uçlara gider.

Cevap: B